EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 6.10.2006
KOM(2006) 586 lopullinen

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

laajemman lähestymistavan toimien yhteistä toteuttamista fuusioenergian tutkimuksen alalla koskevan Euroopan atomienergiayhteisön ja Japanin hallituksen välisen sopimuksen tekemisestä

(komission esittämä)

PERUSTELUT

TAUSTA JA JOHDANTO

1. Neuvosto muutti 25 päivänä marraskuuta 2004 tekemällään päätöksellä[1] ohjeita, jotka se oli 16 päivänä marraskuuta 2000 tekemällään päätöksellä[2] antanut Euratomin perustamissopimuksen 101 artiklan 2 kohdan nojalla ITER-hankkeen neuvotteluja varten. Neuvosto valtuutti tällä muutoksella komission neuvottelemaan Euroopan osallistumisesta kansainvälisiin tutkimusyhteistyötoimiin fuusioenergian toteuttamiseen tähtäävän laajemman lähestymistavan puitteissa.

2. ITER-laitteiden sijoituspaikkaa koskeva kysymys ratkaistiin näiden ohjeiden mukaisesti 28 päivänä kesäkuuta 2005 Moskovassa pidetyssä ministerikokouksessa, jossa ITER-osapuolet sopivat, että ITER-laite ja organisaation päätoimipaikka sijoitettaisiin Cadaracheen. Tuloksen saavuttamiseen vaikutti ratkaisevasti Euratomin ja Japanin näkemysten lähentyminen, joka kirjattiin yhteiseen asiakirjaan niiden keskinäisestä asemasta ITER-hankkeen isäntänä ja muuna kuin isäntänä (’yhteinen asiakirja’). Yhteisen asiakirjan mukaan Euratom ja Japani osallistuisivat kumpikin 46 miljardin jenin / 339 miljoonan euron osuudella yhteisiin laajemman lähestymistavan toimiin Japanin alueella.

3. Kun ITER-laitteen sijoituksesta oli päätetty, komission yksiköiden ja Japanin hallituksen edustajat neuvottelivat kahdenvälisesti niistä laajemman lähestymistavan toimista, joilla yhteisessä asiakirjassa esitetyt hankkeet toteutetaan. Laajemman lähestymistavan sopimusneuvottelujen loppuraportti allekirjoitettiin 20 päivänä kesäkuuta 2006. Siinä vahvistettiin neuvottelujen päätökseen saattaminen, ja siihen kirjattiin neuvottelujen lopussa toimitetut lisäasiakirjat. Neuvotteluissa laadittiin seuraavat asiakirjat:

3.1. laajemman lähestymistavan toimien yhteisestä toteuttamisesta fuusioenergian tutkimuksen alalla tehdyn Euratomin ja Japanin hallituksen, jäljempänä ’sopimuspuolet’, välisen sopimuksen, jäljempänä ’sopimus’, teksti;

3.2. yhteisen julistuksen teksti, jonka sopimuspuolet tekevät parafoidessaan sopimuksen ja johon liitetään seuraavat asiakirjat ja taulukot:

   a) yhteisymmärrysasiakirja, joka koskee sopimuspuolten antamia panoksia laajemman lähestymistavan hankkeisiin,

   b) sopimuspuolten panoksien arvon arviointia ja panoksien jakamista koskeva asiakirja,

   c) laajemman lähestymistavan hankkeiden alustava toteutusaikataulu ja

---

[1] 15085/04 (rajoitettu jakelu).

[2] Siten kuin niitä myöhemmin muutettiin 27 päivänä toukokuuta 2002 ja 26 päivänä marraskuuta 2003 tehdyillä neuvoston päätöksillä.

3.3. yhteisymmärrysasiakirjat, jotka koskevat koskevat laajemman lähestymistavan toimiin kuuluvia hankkeita koskevia teknisiä kertomuksia, sekä niihin liittyvät kertomukset:

a) IFMIF/EVEDAa koskeva kertomus,

b) IFERC:iä koskeva kertomus,

c) Japanin ja EU:n satelliittitokamak-työryhmän kertomus.

SOPIMUKSEN JA SIIHEN LIITTYVIEN VÄLINEIDEN SELITYS

4. Sopimukseen kuuluu johdanto, 26 yleistä artiklaa ja kolme liitettä, joissa on erityissäännökset kullekin laajemman lähestymistavan toimien kolmesta hankkeesta.

5. Mainitut kolme hanketta ovat (sopimuksen 2 artiklan 1 kohta ja liitteiden I, II ja III 1 artiklat):

a) tekniset validointi- ja suunnittelutoimet (EVEDA), joilla on tarkoitus tuottaa kansainvälisen fuusiomateriaalien säteilyslaitoksen (IFMIF) yksityiskohtainen, täydellinen ja täysin integroitu tekninen suunnitelma sekä kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen IFMIF-laitoksen rakentamista, toimintaa, käyttöä ja käytöstäpoistoa koskevien tulevien päätösten tekemiseksi ja IFMIF-laitoksen kunkin alajärjestelmän jatkuvan ja vakaan toiminnan validoimiseksi;

b) kansainvälinen fuusioenergian tutkimuskeskus (IFERC), jonka päämääränä on myötävaikuttaa ITER-hankkeeseen ja edistää tulevan demonstrointitasoisen voimantuotantoon käytettävän reaktorin DEMOn mahdollista aikaista toteutusta;

c) satelliittitokamak-ohjelma, johon sisältyy osallistuminen Japanin omistaman kokeellisen tokamak-laitteiston kehittämiseen suprajohtavaksi tokamakiksi ja osallistuminen sen käyttöön ITER-laitteen käytön tukemiseksi ja DEMO-laitteen kehittämiseksi siten, että siinä tutkitaan ITER- ja DEMO-laitteiden keskeisiä fysiikan kysymyksiä.

6. Laajemman lähestymistavan toimien toteutus liittyy läheisesti ITER-hankkeen toteuttamiseen: Kaikki kolme hanketta tukevat ITER-hankkeen tieteellistä tavoitetta, ja ne toteutetaan aikataulussa, joka sopii yhteen ITER-laitteen rakennusvaiheen kanssa (sopimuksen 2 artiklan 2 kohta). Sopimus voidaan sanoa irti, jos ITER-sopimus sanotaan irti tai jos jompikumpi sopimuspuolista ei ole enää ITER-sopimuksen osapuoli (sopimuksen 22 artiklan 2 kohta).

7. Sopimuksessa määrätään laajemman lähestymistavan toimien hallinnosta, johon sisältyy johtoryhmä, hankekomiteat, hankejohtajat ja toimeenpanovirastot.

7.1. Sopimuspuolten edustajista koostuva johtoryhmä vasta laajemman lähestymistavan toimien yleisestä johdosta ja valvonnasta. Se tekee päätöksensä yksimielisesti ja sillä on oikeushenkilöllisyys, jonka ansiosta EU:n antamat luontaissuoritukset on vapautettu tulleista ja maksuista ja Japanissa suorittavien laajemman lähestymistavan toimien käyttöön annettu henkilöstö on vapautettu veroista. Johtoryhmää avustaa

sihteeristö, joka toimii Japanissa. Sopimuspuolet vastaavat johtoryhmän kuluista yhteisesti sovitulta pohjalta (sopimuksen 3 artikla).

7.2. Kutakin kolmea hanketta varten perustetaan sopimuspuolten edustajista koostuvat hankekomiteat. Hankekomiteoiden, jotka tekevät päätöksensä yksimielisesti, päätehtäviä on antaa suosituksia hankesuunnitelmiksi, työohjelmiksi ja vuosikertomukseksi sekä seurata laajemman lähestymistavan toimiin kuuluvien hankkeiden edistystä ja raportoida niistä (sopimuksen 5 artikla).

7.3. Hankejohtajat vastaavat laajemman lähestymistavan toimien hankkeiden toteutuksen koordinoinnista. Hankejohtajia avustavat hankeryhmät, joiden koostumuksen johtoryhmä hyväksyy (sopimuksen 6 artikla).

7.4. Sopimuspuolet nimeävät toimeenpanovirastot, jotka suorittavat sopimuspuolille kuuluvat velvollisuudet laajemman lähestymistavan toimien toteuttamiseksi (sopimuksen 7 artikla).

Toimeenpanovirasto, joka vastaa Euratomin panoksen antamisesta laajemman lähestymistavan toimiin, on yhteisyritys ITERin ja fuusioenergian kehittämistä varten[3] Yhteisyritys vastaa myös Euratomin panoksen antamisesta ITER-organisaatiolle, ja se on tarkoitus perustaa Euratomin perustamissopimuksen 5 luvun 2 jakson mukaisesti.

Koska kaikki laajemman lähestymistavan toimien hankkeet toteutetaan Japanin alueella, Japanin toimeenpanovirasto vastaa isännän velvollisuutena olevasta tuesta, toimintakustannuksiin tarkoitettujen sovittujen rahoitusosuuksien hallinnoinnista ja hankeryhmien yleisiin kustannuksiin tarkoitetusta tuesta sekä siitä, että laajemman lähestymistavan toimien toteuttamiseksi saadaan tarvittavat luvat ja lisenssit.

8. Kunkin laajemman lähestymistavan toimiin kuuluvan hankkeen toteutus pohjautuu hankesuunnitelmaan, jota vielä täsmennetään johtoryhmän hyväksymissä vuosittaisissa työohjelmissa. Laajemman lähestymistavan toimien toteuttamiseksi vuosittain tehdyistä toimista laaditaan joka vuosi kertomus, jonka johtoryhmä hyväksyy (sopimuksen 3 luku).

9. Laajemman lähestymistavan toimien toteuttamiseen tarkoitetut varat koostuvat osapuolilta saatavista luontaissuorituksista ja rahoituksesta. Sopimuspuolten panoksia koskevat pääperiaatteet esitetään yhteisessä julistuksessa ja siihen liittyvässä sopimuspuolten panosten arvon arviointia ja panosten jakamista koskevassa asiakirjassa (sopimuksen 12 artikla).

9.1. Sopimuspuolten panos koostuu suureksi osaksi luontaissuorituksista, joihin kuuluu myös hankeryhmän käyttöön annettu henkilöstö sen jälkeen, kun johtoryhmä on nimittänyt heidät asiantuntijoiksi, ja sihteeristön henkilöstö. Panokset on jaettu hankintapaketteihin, jotka osoitetaan sopimuspuolille siten kuin yhteiseen julistukseen liitetyssä sopimuspuolten panosten arvon arviointia ja jakamista koskevassa asiakirjassa selostetaan. Näiden panosten hankkimisesta vastaa kukin sopimuspuoli toimeenpanovirastonsa välityksellä.

---

[3] KOM(2006) 458 lopullinen.

Luontaissuoritukset on vapautettu tuonti- ja vientitulleista. Samoin henkilöstö, jonka sopimuspuoli antaa käyttöön luontaissuorituksena, on laajemman lähestymistavan toimien toteuttamista varten vapautettu palkkaveroista toisen sopimuspuolen alueella (sopimuksen 13 artikla).

9.2. Kumpikin sopimuspuoli vastaa henkilöstölleen maksettavista palkoista, vakuutuksista ja lisistä (sopimuksen 14 artiklan 5 kohta). Japani isäntäsopimuspuolen ominaisuudessa järjestää käyttöön annetulle henkilöstölle ja heidän perheilleen asianmukaisen majoituksen, ryhtyy asianmukaisiin toimenpiteisiin helpottaakseen henkilöstön ja heidän perheidensä maahantuloa ja pyytää toimeenpanovirastoaan tekemään kaikkensa helpottaakseen asianmukaisten oikeudellisten ja käännöspalveluiden saantia, jos henkilöstön jäsentä vastaan ryhdytään oikeustoimiin asiassa, joka liittyy hänen velvollisuuksiensa täyttämiseen (sopimuksen 14 artiklan 5 kohta).

Sopimuspuolet antavat rahoitusta hankesuunnitelmien ja työohjelmien mukaisesti, kun Japanin toimeenpanoviraston nimeämä henkilö pyytää varoja (sopimuksen 7 artiklan 3 kohdan a alakohta). Kunkin laajemman lähestymistavan toimeen kuuluvan hankkeen rahoituspanokset pidetään omilla tileillään (sopimuksen 7 artiklan 3 kohdan b alakohta). Kumpikin sopimuspuoli voi tarkastaa tilit sekä asiakirjojen että paikalla tehtävien tarkastusten avulla milloin tahansa tämän sopimuksen voimassaoloaikana ja enintään viisi vuotta tämän sopimuksen voimassaolon loppumisen tai sopimuksen irtisanomisen jälkeen (sopimuksen 11 artikla).

Sopimuspuolten antamaa rahoitusta voidaan käyttää hankkeiden sovittuihin toimintakustannuksiin ja kunkin hankeryhmän yleisiin kuluihin (sopimuksen 7 artiklan 3 kohta ja 17 artikla).

10. Sopimuksessa on tiedonvaihtoa ja henkistä omaisuutta käsittelevä luku (sopimuksen 5 luku), joka perustuu Euratomin, Japanin, Venäjän federaation ja Amerikan Yhdysvaltojen välisen ITERin teknistä suunnittelutyötä koskevan yhteistyösopimuksen (ITER-EDA-sopimus)[4] liitteeseen C.

11. Sopimus ja sen mahdolliset muutokset tulevat voimaan päivänä, jona sopimuspuolet ilmoittavat kirjallisesti toisilleen siitä, että sopimuksen voimaantuloon tarvittavat sisäiset menettelyt on saatettu päätökseen (sopimuksen 21 ja 23 artikla).

12. Sopimuksen voimassaoloaika on kymmenen vuotta. Sopimus on voimassa, ellei jompikumpi sopimuspuoli sano sopimusta irti ensimmäisen voimassaolokauden loppuessa tai koska tahansa sen jälkeen antamalla toiselle sopimuspuolelle vähintään kuusi kuukautta etukäteen kirjallisen ennakkoilmoituksen aikomuksestaan sanoa sopimus irti (sopimuksen 22 artiklan 1 kohta).

13. Sopimus voidaan sanoa irti sen ensimmäisen voimassaolokauden (10 vuotta) aikana ainoastaan jos i) sopimuspuolet niin sopivat, ii) jos ITER-sopimus sanotaan irti tai jos iii) jompikumpi sopimuspuolista ei ole enää ITER-sopimuksen osapuoli (sopimuksen 22 artiklan 2 kohta).

---

[4] SEC(1991) 2535 lopullinen.

14. Muut ITER-sopimuksen osapuolet voivat osallistua laajemman lähestymistavan toimien hankkeisiin, jos johtoryhmä niin päättää (sopimuksen 25 artikla). Johtoryhmä voi hyväksyä järjestelyjä ja tehdä sopimuksia tällaisesta osallistumisesta kyseisen sopimuspuolen kanssa sopimuspuolten sisäisten menettelyjen mukaisesti.

15. Kaikki tämän sopimuksen tulkintaa ja täytäntöönpanoa koskevat kysymykset tai riidat ratkaistaan sopimuspuolten yhteisellä päätöksellä (sopimuksen 24 artikla).

16. Tätä sopimusta sovelletaan Euratomin osalta niihin alueisiin, joihin sovelletaan Euratomin perustamissopimusta, sekä mainitun perustamissopimuksen ja muiden asiaa koskevien sopimusten mukaisesti Bulgarian tasavaltaan, Romaniaan ja Sveitsin valaliittoon, jotka osallistuvat Euratomin fuusio-ohjelmaan täysin assosioituneina kolmansina valtioina (sopimuksen 26 artikla).

17. Liitteillä, joissa annetaan erityismääräyksiä kullekin laajemman lähestymistavan toimien hankkeelle, on seuraava rakenne: 1 artiklassa määrätään niiden tavoitteesta, 2 artiklassa määritellään kunkin toimen soveltamisala, 3 artiklassa laitosalueen sijainti ja 5 artiklassa määrätään kunkin hankkeen kestosta. IFMIF/EVEDAaa koskevassa liitteessä I olevassa 6 artiklassa ja IFERCiä koskevassa liitteessä II olevassa 6 artiklassa määrätään niiden komponenttien omistusoikeudesta, joita koskevat säännökset poikkeavat 14 artiklan 3 kohdassa mainitusta omistusoikeutta koskevasta yleismääräyksestä.

VAIKUTUS TALOUSARVIOON

18. Yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten, joka on määrä perustaa Euratomin perustamissopimuksen V luvun II jakson mukaisesti, huolehtii Euratomin osuudesta laajemman lähestymistavan toimiin. Sopimuksen tekemisestä johtuvat talousarviovaikutukset esitetään ehdotuksessa neuvoston päätökseksi yhteisyrityksen perustamisesta ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten[5].

EHDOTETTU PÄÄTÖS

19. Tämän vuoksi ehdotetaan, että

– neuvosto tekee Euratomin perustamissopimuksen 101 artiklan 2 kohdan nojalla oheisen päätöksen, että komissio tekee sopimuksen Euroopan atomienergiayhteisön ja Japanin hallituksen välillä laajemman lähestymistavan toimien yhteisestä toteuttamisesta fuusioenergian tutkimuksen alalla.

[5] KOM(2006) 458 lopullinen.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

laajemman lähestymistavan toimien yhteistä toteuttamista fuusioenergian tutkimuksen alalla koskevan Euroopan atomienergiayhteisön ja Japanin hallituksen välisen sopimuksen tekemisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 101 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon eurooppalaisen tutkimusalueen toteuttamista tukevasta Euroopan atomienergiayhteisön (Euratomin) kuudennesta tutkimuksen ja koulutuksen puiteohjelmasta (2002–2006) tehdyn neuvoston päätöksen 2002/668/Euratom[6] sekä ydinenergia-alan tutkimuksen ja koulutuksen erityisohjelmasta (Euratom) (2002–2006) tehdyn neuvoston päätöksen 2002/837/Euratom[7],

ottaa huomioon komission ehdotuksen[8],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio on neuvoston 16 päivänä marraskuuta 2000 antamien ja 27 päivänä toukokuuta 2002, 26 päivänä marraskuuta 2003 ja 25 päivänä marraskuuta 2004 tekemillä päätöksillä muuttamien neuvotteluohjeiden mukaisesti käynyt neuvotteluja Kiinan kansantasavallan hallituksen, Japanin hallituksen, Intian tasavallan hallituksen, Korean tasavallan hallituksen, Venäjän federaation hallituksen ja Amerikan yhdysvaltojen hallituksen kanssa ITER-hankkeen yhteisestä toteutuksesta vastaavan fuusioenergia-alan kansainvälisen ITER-organisaation perustamista koskevasta sopimuksesta.

(2) ITER-neuvottelujen osapuolet sopivat Moskovassa 28 päivänä kesäkuuta 2005 pidetyssä ministerikokouksessa, että ITER rakennetaan Cadaracheen. Ne sopivat myös liitteenä olevasta asiakirjasta, joka koskee isäntämaan (Euratomi) ja muun kuin isäntämaan (Japani) asemaa ITER-hankkeessa.

(3) Komissio on neuvotellut edellä mainitun yhteisen asiakirjan ja muutettujen neuvoston ohjeiden mukaisesti Japanin hallituksen kanssa laajemman lähestymistavan toimien yhteistä toteuttamista koskevasta sopimuksesta.

---

6 EYVL L 232, 29.8.2002, s. 34.
7 EYVL L 294, 29.10.2002, s. 86.
8 KOM(2006) xxx lopullinen.

(4) Euratomin ja Japanin edustajat hyväksyivät 20 päivänä kesäkuuta 2006 Tokiossa pidetyssä kokouksessa laajemman lähestymistavan sopimusneuvotteluiden loppuraportin, jossa vahvistettiin neuvottelujen päätökseen saattaminen ja johon kirjattiin Euratomin ja Japanin toimittamat lisäasiakirjat.

(5) Euratomin ja Japanin edustajat allekirjoittivat *[...]* päivänä laajemman lähestymistavan toimien toteuttamista koskevan yhteisen julistuksen, jossa selostetaan yksityiskohtaisesti, millä tavalla sopimuspuolet osallistuvat laajemman lähestymistavan toimiin.

(6) Olisi hyväksyttävä, että komissio tekee sopimuksen Euroopan atomienergiayhteisön ja Japanin hallituksen välillä laajemman lähestymistavan toimien yhteisestä toteuttamisesta fuusioenergian tutkimuksen alalla,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

1. Hyväksytään, että komissio tekee Euroopan atomienergiayhteisöä varten ja sen puolesta sopimuksen Euroopan atomienergiayhteisön ja Japanin hallituksen välillä laajemman lähestymistavan toimien yhteisestä toteuttamisesta fuusioenergian tutkimuksen alalla,

2. Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

Tehty Brysselissä […] päivänä […]kuuta […].

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

Liite I ehdotukseen neuvoston päätökseksi

JAPANIN HALLITUKSEN JA EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖN SOPIMUS LAAJEMMAN LÄHESTYMISTAVAN TOIMIEN YHTEISESTÄ TOTEUTTAMISESTA FUUSIOENERGIATUTKIMUKSEN ALALLA

Japanin hallitus ja Euroopan atomienergiayhteisö, jäljempänä ’Euratom’, jäljempänä yhteisesti ’sopimuspuolet’,

jotka ottavat huomioon Japanin hallituksen ja Euroopan atomienergiayhteisön välisen yhteistyösopimuksen hallitun lämpöydinfuusion alalla;

ottavat huomioon yhteisen julistuksen, jonka ITER-neuvottelujen osapuolten edustajat hyväksyivät ITERiä koskevassa ministeritapaamisessa Moskovassa 28. kesäkuuta 2005, ja sen liitteenä olevan yhteisen asiakirjan isäntäosallistujan ja ei-isäntäosallistujan keskinäisestä asemasta, jäljempänä ’yhteinen asiakirja’, jossa esitetään pääperiaatteet laajemman lähestymistavan toimien toteuttamiseksi;

ottavat huomioon Euratomin ja Japanin hallituksen edustajien [*Brysselissä …*] pidetyn ITERiä koskevan ministeritapaamisen yhteydessä annetun yhteisen julistuksen laajemman lähestymistavan toimien yhteisestä toteuttamisesta, jäljempänä ’[*Brysselin*] yhteinen julistus’;

palauttavat mieleen sopimuspuolten osallistumisen ITER-hankkeen yhteisen toteutuksen valmisteluun ITERin teknisen suunnittelutoiminnan ja fuusioenergia-alan kansainvälisen ITER-organisaation perustamisen myötä;

tunnustavat Kansainvälisen atomienergiajärjestön IAEA:n merkityksen ITER-hankkeessa ja sopimuspuolten yhteistyön merkityksen fuusioalan tutkimuksessa ja kehittämisessä Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön OECD:hen kuuluvan Kansainvälisen energiajärjestön IEA:n alaisuudessa;

haluavat toteuttaa yhdessä ITER-hanketta ja fuusioenergian rauhanomaisen käytön nopeaa toteuttamista tukevat laajemman lähestymistavan toimet ITERin rakennusvaiheen kanssa yhteensopivassa aikakehyksessä;

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 luku
Johdanto

1 artikla

Tavoite

Tämän sopimuksen tavoitteena on luoda puitteet ITER-hanketta ja fuusioenergian rauhanomaisen käytön nopeaa toteuttamista tukevien laajemman lähestymistavan toimien, jäljempänä ’laajemman lähestymistavan toimet’, yhteisen toteuttamisen erityismenettelyille ja yksityiskohdille yhteisen asiakirjan mukaisesti.

2 artikla

Laajemman lähestymistavan toimien koostumus

1. Laajemman lähestymistavan toimiin kuuluvat seuraavat kolme hanketta:

   (a) kansainvälisen fuusiomateriaalien säteilytyslaitoksen teknistä validointi- ja suunnittelutoimintaa koskeva hanke, jäljempänä ’IFMIF/EVEDA’;

   (b) kansainvälistä fuusioenergian tutkimuskeskusta koskeva hanke, jäljempänä ’IFERC’; ja

   (c) satelliittitokamak-ohjelmaa koskeva hanke.

2. Yhteisen asiakirjan ja [*Brysselin*] yhteisen julistuksen mukaan laajemman lähestymistavan toimet toteutetaan ITERin rakennusvaiheen kanssa yhteensopivassa aikakehyksessä.

3. Tässä sopimuksessa esitetään laajemman lähestymistavan toimia ohjaavat yleiset periaatteet. Kutakin laajemman lähestymistavan toimien hanketta koskevat erityisperiaatteet esitetään liitteissä I, II ja III, jotka ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

2 luku
Laajemman lähestymistavan toimien hallintorakenne

3 artikla

Laajemman lähestymistavan toimien johtoryhmä

1. Perustetaan laajemman lähestymistavan toimien johtoryhmä, jäljempänä ’johtoryhmä’, joka vastaa tämän sopimuksen mukaisesti laajemman lähestymistavan toimien toteuttamisen yleisestä johdosta ja valvonnasta.

2. Johtoryhmää avustaa 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti perustettu sihteeristö, jäljempänä ’sihteeristö’.

3. Johtoryhmä on oikeushenkilö, ja sillä on suhteissaan muihin valtioihin ja kansainvälisiin organisaatioihin sopimuspuolten alueilla sellainen oikeustoimikelpoisuus, joka on tarpeen sen tehtävien ja tavoitteiden toteuttamiseksi.

4. Kumpikin osapuoli nimeää johtoryhmään yhtä suuren määrän jäseniä ja yhden jäsenistään valtuuskuntansa johtajaksi.

5. Johtoryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa vuoronperään Euroopassa ja Japanissa tai muina aikoina tai muissa paikoissa sopimuksen mukaan. Kokouksessa johtaa puhetta kokousta isännöivän osapuolen valtuuskunnan johtaja. Johtoryhmän kutsuu koolle sen puheenjohtaja.

6. Johtoryhmä tekee päätöksensä yksimielisesti.

7. Sopimuspuolet vastaavat johtoryhmän kuluista yhteisesti sovitulta pohjalta.

8. Johtoryhmällä on seuraavat tehtävät:

   (a) nimetä sihteeristön henkilökunta 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

   (b) nimetä hankkeen johtaja kullekin laajemman lähestymistavan toimelle 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jäljempänä ’hankkeen johtaja(t)’;

   (c) hyväksyä kunkin laajemman lähestymistavan toimien hankkeen hankesuunnitelma, työohjelma ja vuosikertomus 3 luvun mukaisesti, jäljempänä ’hankesuunnitelma(t)’, ’työohjelma(t)’ ja ’vuosikertomus/kertomukset’;

   (d) hyväksyä hankeryhmän koostumus 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti, jäljempänä ’hankeryhmä(t)’;

   (e) nimetä vuosittain asiantuntijoita, jotka sopimuspuoli asettaa hankeryhmien käytettäväksi osana luontoissuorituksiaan 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan mukaisesti, jäljempänä ’asiantuntija(t)’;

   (f) päättää 25 artiklan mukaisesti jonkin toisen osapuolen osallistumisesta ITER-hankkeen yhteisestä toteutuksesta vastaavan kansainvälisen fuusioenergia-alan ITER-organisaation perustamista koskevaan sopimukseen, jäljempänä ’ITER-sopimus’, jossakin laajemman lähestymistavan toimien hankkeessa sekä tehdä tätä osallistumista koskevat sopimukset ja järjestelyt kyseisen osapuolen kanssa; ja

   (g) muut mahdolliset tehtävät, jotka voivat olla tarpeen laajemman lähestymistavan toimien johtamiseksi ja valvomiseksi.

4 artikla

Sihteeristö

1. Johtoryhmä perustaa sihteeristön, jonka toimipaikka on Japanissa. Sihteeristön henkilökunnan nimeää johtoryhmä.

2. Sihteeristö avustaa johtoryhmää. Johtoryhmä määrää sihteeristön tehtävät, joihin kuuluu:

   (a) johtoryhmän virallisten tiedonantojen vastaanottaminen ja edelleen toimittaminen;

   (b) johtoryhmän kokousten valmistelu;

   (c) hallinnollisten ja muiden kertomusten valmistelu johtoryhmälle; ja

   (d) muut mahdolliset toimet, joista johtoryhmä päättää.

5 artikla

Hankekomitea

1. Osapuolet perustavat kullekin laajemman lähestymistavan toimien hankkeelle hankekomitean, jäljempänä ’hankekomitea’.

2. Kumpikin sopimuspuoli nimeää yhtä suuren määrän jäseniä kuhunkin hankekomiteaan.

3. Kukin hankekomitea kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Se kokoontuu Japanissa, jollei hankekomiteassa muuta sovita. Johtoryhmä nimeää kunkin hankekomitean puheenjohtajaksi jonkun hankekomitean jäsenistä.

4. Kukin hankekomitea tekee päätöksensä yksimielisesti.

5. Kunkin hankekomitean sihteeristöstä huolehtii vastaava hankejohtaja 6 artiklan mukaisesti.

6. Hankekomiteoiden tehtävänä on:

   (a) tehdä suosituksia oman hankkeensa hankesuunnitelma-, työohjelma- ja vuosikertomusluonnoksista, jotka hankejohtaja jättää johtoryhmälle 3 luvun mukaisesti;

   (b) seurata kyseisen laajemman lähestymistavan toimen hankkeen edistymistä ja raportoida siitä; ja

   (c) suorittaa muut mahdolliset johtoryhmän määräämät tehtävät.

6 artikla

Hankejohtaja ja hankeryhmä

1. Johtoryhmä nimeää kullekin laajemman lähestymistavan toimen hankkeelle hankejohtajan. Hankejohtaja vastaa liitteissä I, II ja III eriteltyjen hankkeiden toteutuksen koordinoinnista.

2. Kutakin hankejohtajaa avustaa hänen velvollisuuksiensa ja tehtäviensä täyttämisessä vastaava hankeryhmä. Kunkin hankeryhmän jäseninä on asiantuntijoita ja muita jäseniä, esimerkiksi vierailevia tutkijoita. Johtoryhmä hyväksyy kunkin hankeryhmän koostumuksen vastaavan hankejohtajan ehdotuksesta.

3. Hankejohtajan tehtävänä on:

   (a) organisoida hankeryhmä sekä johtaa ja valvoa sitä työohjelman toteuttamisessa;

   (b) valmistella hankesuunnitelma, työohjelma ja vuosikertomus ja antaa ne johtoryhmän hyväksyttäviksi kuultuaan vastaavaa hankekomiteaa;

   (c) pyytää Japanin hallituksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimeämää toimeenpanovirastoa, jäljempänä ’Japanin toimeenpanovirasto’, maksamaan vastaavan hankeryhmän kulut 17 artiklan mukaisesti;

   (d) pitää kirjaa kunkin sopimuspuolen osallistumisen panoksista;

   (e) huolehtia hankekomitean sihteeristöstä; ja

   (f) raportoida hankekomitealle kyseisen laajemman lähestymistavan toimien hankkeen edistyksestä.

7 artikla

Toimeenpanovirastot

1. Kumpikin sopimuspuoli nimeää toimeenpanoviraston täyttämään sen velvollisuudet laajemman lähestymistavan toimien toteuttamiseksi, jäljempänä ’toimeenpanovirasto(t)’, ja erityisesti asettamaan saataville toimien toteuttamiseen tarvittavat resurssit. Jos toimeenpanovirastoja ei ole nimetty tämän sopimuksen tultua voimaan, sopimuspuolten on välittömästi neuvoteltava siitä, miten asia ratkaistaan.

2. Japanin toimeenpanovirasto isännöi hankeryhmiä ja antaa käytettäväksi työskentelytilat, mukaan lukien toimistot sekä tavarat ja palvelut, joita hankeryhmät tarvitsevat tehtäviensä suorittamiseen liitteiden I, II ja III mukaisesti.

3. Jollei 3 artiklan 1 kohdassa toisin säädetä, Japanin toimeenpanovirasto vastaa sovitun toimintakustannuksiin osoitetun rahoituksen hallinnoinnista ja kuhunkin laajemman lähestymistavan toimien hankkeeseen kuuluvan hankeryhmän yleiskustannuksien rahoituksen hallinnoinnista vastaavan hankesuunnitelman ja työohjelman mukaisesti.

Japanin toimeenpanovirasto nimeää näiden rahoitusosuuksien hallinnointia varten henkilön, joka vastaa sopimuspuolten rahoitusosuuksien hallinnoinnista. Tämän vastuuhenkilön tehtäviin kuuluu:

(a) pyytää sopimuspuolia tai toimeenpanovirastoja suorittamaan rahoitusosuutensa hankesuunnitelmien ja työohjelmien mukaisesti; ja

(b) pitää erikseen kirjaa kunkin laajemman lähestymistavan toimien hankkeen rahoitusosuuksista ja säilyttää kaikki rahoitusosuuksia käsittelevät tilikirjat, rekisterit tai muut asiakirjat vähintään viisi vuotta tämän sopimuksen voimassaolon päättymisestä tai sen irtisanomisesta.

4. Japanin toimeenpanovirasto suorittaa toimet, jotka ovat tarpeen kaikkien voimassa olevissa Japanin laeissa ja asetuksissa määrättyjen ja laajemman lähestymistavan toimien toteutuksessa tarvittavien (toimi)lupien saamiseksi.

3 luku
Toteutusvälineet

8 artikla

Hankesuunnitelma

1. Kukin hankejohtaja jättää vastaavaa hankekomiteaa kuultuaan kyseistä laajemman lähestymistavan toimien hanketta koskevan hankesuunnitelman johtoryhmän hyväksyttäväksi viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 31 päivänä.

2. Kukin hankesuunnitelma tehdään koko hankkeen keston ajaksi, ja sitä päivitetään säännöllisesti. Siinä on oltava:

(a) hahmotelma yleisestä suunnitelmasta, mukaan luettuina hankkeen toteuttamisaikataulu ja tärkeimmät välitavoitteet suhteutettuna saavutettuun edistykseen; ja

(b) kattava yhteenveto kyseisen hankkeen toteuttamiseksi jo annetuista ja tulevaisuudessa annettavista panoksista.

9 artikla

Työohjelma

Kukin hankejohtaja jättää vastaavaa hankekomiteaa kuultuaan kyseistä laajemman lähestymistavan toimien hanketta koskevan työohjelman johtoryhmän hyväksyttäväksi viimeistään kunkin vuoden lokakuun 31 päivänä. Työohjelmissa selostetaan vastaavat hankesuunnitelmat yksityiskohtaisesti, ja niissä selostetaan ohjelmaan kuuluvat toimet, mukaan luettuna niiden tavoitteet, suunnittelu, yleiskustannukset sekä kunkin sopimuspuolen panokset.

10 artikla

Vuosikertomus

1. Kukin hankejohtaja jättää viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 31 päivänä johtoryhmän hyväksyttäväksi vuosikertomuksen, joka kattaa kaikki kyseisen laajemman lähestymistavan toimien hankkeen toteuttamiseksi suoritetut toimet, mukaan luettuina yhteenveto kunkin sopimuspuolen panoksista sekä Japanin toimeenpanoviraston 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti kyseisen hankkeen johdosta tekemistä maksuista. Kun johtoryhmä on hyväksynyt vuosikertomuksen, hankejohtaja toimittaa sen johtoryhmän mahdollisten kommenttien kanssa edelleen sopimuspuolille ja toimeenpanovirastoille.

2. Japanin toimeenpanovirasto toimittaa kullekin hankejohtajalle tiedot, jotka tarvitaan yhteenvetoon, joka koskee kunkin sopimuspuolen panoksia ja Japanin toimeenpanoviraston kyseisen hankkeen johdosta tekemiä maksuja.

3. Edellä 8–10 artiklassa tarkoitetut hankesuunnitelmat, työohjelmat ja vuosikertomukset sekä muut mahdolliset laajemman lähestymistavan toimien toteuttamiseen liittyvät olennaiset asiakirjat laaditaan englanniksi.

11 artikla

Tilintarkastus

Kukin sopimuspuoli voi käynnistää Japanin toimeenpanoviraston laajemman lähestymistavan toimia varten pitämien erillisten tilien tarkastuksen, joka voi perustua sekä asiakirjoihin että paikalla tehtäviin tarkastuksiin, milloin tahansa tämän sopimuksen voimassaoloaikana ja enintään viisi vuotta tämän sopimuksen voimassaolon loppumisen tai sopimuksen irtisanomisen jälkeen. Kaikki tilikirjat, rekisterit ja muut asiakirjat, joita toimeenpanovirastot ja hankejohtaja pitävät laajemman lähestymistavan toimista, avataan tarpeen mukaan tilintarkastusta varten.

4 luku
Varat

12 artikla

Yleisperiaatteet

1. Laajemman lähestymistavan toimien toteuttamiseen tarkoitettuihin varoihin kuuluvat:

   (a) luontaissuoritukset niiden teknisten eritelmien ja ehtojen mukaisesti, jotka mainitaan [*Brysselin*] yhteisessä julistuksessa ja siihen liittyvissä asiakirjoissa, ja joihin kuuluvat:

      (i) erityiskomponentit, laitteet, materiaalit ja muut tavarat ja palvelut; ja

(ii) asiantuntijat, jotka sopimuspuoli antaa hankeryhmien käyttöön, kun johtoryhmä on heidät nimennyt, sekä muu henkilöstö, jonka sopimuspuoli antaa sihteeristön käyttöön, kun johtoryhmä on heidät nimennyt; ja

(b) rahoitusosuudet niiden ehtojen mukaisesti, jotka mainitaan [*Brysselin*] yhteisessä julistuksessa ja siihen liittyvissä asiakirjoissa.

2. [*Brysselin*] yhteiseen julistukseen liittyvää osapuolien panoksien arvon arviointia ja panoksien jakamista koskevaa asiakirjaa voidaan päivittää vuosittain johtoryhmän päätöksellä.

13 artikla

Verot

1. Kukin sopimuspuoli myöntää tullivapaan tuonnin alueelleen ja viennin alueeltaan tavaroille, jotka ovat tarpeen sopimuksen täytäntöönpanemiseksi, ja varmistavat, että ne vapautetaan muista mahdollisista tulliviranomaisten kantamista tulleista ja maksuista sekä tuontikielloista ja -rajoituksista. Tätä alakohtaa noudatetaan riippumatta tällaisten tarpeellisten tavaroiden alkuperämaasta.

2. Asiantuntijat, jotka sopimuspuoli antaa luontoissuorituksena 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan mukaisesti hankeryhmien käyttöön, kun johtoryhmä on heidät nimennyt, sekä muu henkilöstö, jonka sopimuspuoli antaa sihteeristön käyttöön, kun johtoryhmä on heidät nimennyt, vapautetaan toisen sopimuspuolen alueella palkkaveroista.

14 artikla

Luontaissuoritusten sääntely

1. Kutakin luontaissuoritusta varten on olemassa hankintajärjestelmä, jäljempänä ’hankintajärjestelmä’, josta toimeenpanovirastot sopivat kyseisen hankejohtajan suostumuksella.

2. Hankintajärjestelyissä on annettava yksityiskohtainen tekninen kuvaus toimitettavista luontaissuorituksista, mukaan luettuina tekniset eritelmät, aikataulut, välitavoitteet, riskinarvioinnit, suoritteet ja niiden hyväksymisperusteet, ja niissä on määrättävä järjestelyistä, joiden perusteella hankejohtaja voi käyttää teknistä määräysvaltaa luontaissuoritusten suorituskyvyn suhteen. Hankintajärjestelyissä on erityisesti selostettava:

(a) kullekin luontaissuoritukselle osoitettu arvo;

(b) toimeenpanovirastojen ja hankejohtajan asema ja vastuut;

(c) hankintamenettely;

(d) aikataulu ja ehdot välitavoitteiden saavuttamisen ja suoritteiden hyväksynnälle;

(e) laadunvarmistustoimenpiteiden soveltaminen;

(f) kyseisen hankejohtajan, toimeenpanovirastojen ja suoritteiden toimittamisessa mukana olevien yksiköiden väliset suhteet sekä seurantamenettelyt;

(g) menettelyt sellaisten hankinnassa tapahtuvien muutosten hallitsemiseksi, jotka voivat vaikuttaa kustannuksiin, aikatauluihin ja suorituskykyyn; ja

(h) lopullisten suoritteiden hyväksyminen ja omistusoikeuden mahdollinen siirto.

3. Euratomin 7 artiklan 1 artiklan mukaisesti nimeämän toimeenpanoviraston, jäljempänä ’eurooppalainen toimeenpanovirasto’, luontaissuorituksena toimittamien komponenttien omistusoikeus siirretään Japanin toimeenpanovirastolle, kun kyseinen hankejohtaja ja Japanin toimeenpanovirasto hyväksyvät komponentit kyseisellä sijoituspaikalla. Japanin toimeenpanovirasto vastaa eurooppalaisen toimeenpanoviraston luontaissuorituksena antamien komponenttien kuljetuksesta tuontisatamasta sijoituspaikalle.

4. Asiantuntijoiden tai sihteeristön henkilöstön osalta hankintajärjestelyt tehdään työkomennuksen muodossa. Asiantuntijoille tai sihteeristön henkilöstölle annettava arvo määrätään *[Brysselin*] yhteiseen julistukseen liitetyssä panoksien arvon arviointia ja panoksien jakamista koskevassa asiakirjassa. Johtoryhmä voi päivittää niitä tarvittaessa.

5. Kumpikin sopimuspuoli vastaa käyttöön antamiensa asiantuntijoiden ja sihteeristön henkilöstön palkoista, vakuutuksista ja lisistä ja maksaa heidän matka- ja elinkustannuksensa, jollei toisin sovita. Sopimuspuoli, joka toimii hankeryhmien ja/tai sihteeristön isäntänä, järjestää asiantuntijoille ja sihteeristön henkilöstölle sekä heidän perheilleen asianmukaisen majoituksen. Sopimuspuoli, joka toimii hankeryhmien ja/tai sihteeristön isäntänä, myös toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet helpottaakseen asiantuntijoiden ja sihteeristön henkilöstön ja näiden perheiden maahantuloa alueelleen, ja pyytää toimeenpanovirastoaan tekemään kaikkensa asianmukaisten oikeudellisten ja käännöspalveluiden saamiseksi, jos asiantuntijoita tai sihteeristön henkilöstöä vastaan ryhdytään oikeustoimiin asiassa, joka liittyy heidän velvollisuuksiensa täyttämiseen. Toteuttaessaan tehtäviään toisen sopimuspuolen luona asiantuntijat ja sihteeristön henkilöstö noudattavat isäntälaitoksessa voimassa olevia yleisiä ja erityisiä työ- ja turvallisuusmääräyksiä tai toimivat kuten työkomennusjärjestelyissä sovitaan.

15 artikla

Mukautukset panosten jakamiseen

Jos odottamattomat olosuhteet niin vaativat, sopimuspuoli voi ehdottaa, että laajemman lähestymistavan toimien hankkeeseen annettujen panosten jakamisjärjestelyä muutetaan. Jos tällaista ehdotetaan, kyseinen hankejohtaja kuulee kyseistä hankekomiteaa ja ehdottaa johtoryhmälle varojen jakamisen tarkistusta. Samalla säilytetään ennallaan hankkeen kokonaiskustannukset ja osapuolien panosten yleinen tasapaino kyseisessä hankkeessa.

16 artikla

Rahoitusosuudet

Kaikki eurooppalaisen toimeenpanoviraston maksut tehdään euroissa. Kaikki Japanin toimeenpanoviraston maksut tehdään jeneissä.

17 artikla

Hankeryhmien yleiskulut

Kunkin hankeryhmän yleiskulut maksaa Japanin toimeenpanovirasto 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Japanin toimeenpanovirasto toteuttaa tätä varten tarpeelliset toimet kyseisen hankejohtajan pyynnöstä asianomaisessa työohjelmassa määrätyissä enimmäisrajoissa.

5 luku
Tieto ja henkinen omaisuus

18 artikla

Tietojen levittäminen, käyttö ja suojaaminen

1. Tässä luvussa tarkoitetaan:

   (a) ’tiedolla’ piirustuksia, suunnitelmia, laskelmia, raportteja ja muita asiakirjoja, dokumentoituja tutkimukseen ja kehittämiseen liittyviä datakokonaisuuksia ja menetelmiä sekä keksintöjen kuvauksia riippumatta siitä, ovatko ne suojattavissa vai eivät; ja

   (b) ’luottamuksellisella yritystiedolla’ tietoa, joka sisältää taitotietoa, kauppasalaisuuksia tai teknistä, kaupallista tai taloudellista tietoa:

      (i) jonka sen omistaja on pitänyt salassa;

      (ii) joka ei ole yleisesti tunnettua eivätkä saatavissa muista lähteistä;

      (iii) jonka omistaja ei ole antanut sitä muiden tahojen käyttöön ilman salassapitovelvollisuutta; ja

      (iv) joka ei ole vastaanottajan saatavissa ilman salassapitovelvollisuutta.

2. Jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, sopimuspuolet tukevat tämän sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä luodun tiedon mahdollisimman laajaa levittämistä.

3. Jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, kaikki tieto, jonka hankeryhmien jäsenten luovat suorittaessaan niille tämän sopimuksen perusteella annettuja tehtäviä, annetaan vapaasti kunkin sopimuspuolen käytettäväksi tutkimus- ja kehittämistoimiin, joissa fuusiota käsitellään rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettävänä energialähteenä.

4. Jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, kummallakin sopimuspuolella on yksinoikeudettomat, peruuttamattomat ja rojalteista vapautetut maailmanlaajuiset oikeudet kääntää, jäljentää ja julkisesti levittää tieteen tai tekniikan alan aikakauskirja-artikkeleita, raportteja ja kirjoja, jotka ovat syntyneet tämän sopimukseen täytäntöönpanon välittömänä tuloksena. Kaikissa tekijänoikeudellisesti suojattujen teosten julkisesti levitettävissä jäljennöksissä, joihin sovelletaan tämän luvun määräyksiä, on oltava tekijöiden nimet, ellei tekijä nimenomaisesti kiellä nimeämistään.

5. Jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, kaikki tieto, jonka toimeenpanoviraston henkilöstö luo suorittaessaan sille tämän sopimuksen perusteella annettuja tehtäviä, annetaan vapaasti hankeryhmien ja kunkin sopimuspuolen käytettäväksi tutkimus- ja kehittämistoimissa, joissa fuusiota käsitellään rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettävänä energialähteenä.

6. Mahdollisissa alihankintasopimuksissa, jotka tehdään toimeenpanoviraston tai hankejohtajan aloitteesta niille tämän sopimuksen perusteella määrättyjen tehtävien suorittamiseksi, on oltava säännökset, joiden perusteella sopimuspuolet voivat täyttää tästä sopimuksesta aiheutuvat velvollisuutensa.

7. Jollei sopimuspuolen laeista ja asetuksista sekä sen velvollisuuksista kolmansia osapuolia kohtaan ja tämän luvun säännöksistä muuta johdu, kukin sopimuspuoli tekee parhaansa saattaakseen hankeryhmille ja toimeenpanovirastoille vapaasti käytettäväksi sellaiset hallussaan olevat tiedot, joita nämä tarvitsevat niiden tehtävien suorittamiseksi, jotka niille on määrätty tämän sopimuksen perusteella.

8. Jos tämän sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä asetetaan saataville luottamuksellista yritystietoa, se on asianmukaisesti sellaiseksi merkittävä, ja sen edelleen toimittamisessa on käytettävä jotain luottamuksellisuuden takaavaa järjestelyä. Tällaisen tiedon vastaanottaja käyttää sitä tämän sopimuksen täytäntöönpanossa ja säilyttää sen luottamuksellisuuden siinä määrin kuin kyseisessä järjestelmässä määrätään.

19 artikla

Henkinen omaisuus

1. Tässä sopimuksessa tarkoitetaan ’henkisellä omaisuudella’ maailman henkisen omaisuuden järjestön perustamisesta Tukholmassa 14 päivänä heinäkuuta 1967 tehdyn yleissopimuksen 2 artiklan mukaista henkistä omaisuutta. Kumpikin sopimuspuoli varmistaa lakiensa ja asetustensa mukaisesti, että toinen osapuoli saa henkistä omaisuutta koskevat oikeudet tämän luvun mukaisesti. Tämä luku ei vaikuta oikeuksien jakautumiseen sopimuspuolen ja sen kansalaisten välillä. Sopimuspuolet ja niiden kansalaiset päättävät itse kansallisten lakien ja asetustensa mukaisesti, kuuluvatko henkiseen omaisuuteen kohdistuvat oikeudet sopimuspuolelle vai sen kansalaisille.

2. Jos hankeryhmien jäsenet luovat suojattavissa olevaa asiaa tämän sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä, hankejohtaja ilmoittaa asiasta heti johtoryhmälle ja suosittelee, missä maissa tällaiselle henkiselle omaisuudelle pitäisi hakea suojaa.

Kummallakin sopimuspuolella, sen toimeenpanovirastolla tai kyseisen sopimuspuolen muiden käytettäväksi antamilla hankeryhmien jäsenillä on kuitenkin oltava oikeus hankkia kaikki oikeudet henkiseen omaisuuteen kyseisen sopimuspuolen alueella. Johtoryhmä päättää, haetaanko ja miten suojaa tällaiselle henkiselle omaisuudelle kolmansissa maissa. Kaikissa tapauksissa, joissa sopimuspuoli, sen toimeenpanovirasto tai kyseisen sopimuspuolen muiden käytettäväksi antamat hankeryhmien jäsenet ovat saaneet suojan henkiselle omaisuudelle, sopimuspuoli varmistaa, että hankeryhmien jäsenet voivat vapaasti käyttää tällaista henkistä omaisuutta niiden tehtävien suorittamiseen, jotka hankeryhmille on osoitettu.

3. Jos henkisen omaisuuden on luonut toimeenpanoviraston henkilöstö suorittaessaan sille tämän sopimuksen perusteella annettua tehtävää, se sopimuspuoli, johon kyseinen toimeenpanovirasto kuuluu, tai toimeenpanovirasto itse tai sen henkilöstö ovat oikeutetut hankkimaan tällaiseen henkiseen omaisuuteen kaikki oikeudet kaikissa maissa sovellettavien lakien ja asetusten mukaisesti. Sopimuspuoli, johon kyseinen toimeenpanovirasto kuuluu, varmistaa, että hankeryhmien jäsenet voivat vapaasti käyttää tällaista henkistä omaisuutta hankeryhmille osoitettujen tehtävien suorittamiseen, ja toiselle sopimuspuolelle myönnetään peruuttamaton rojaltivapaa lisenssi sekä oikeus alilisenssointiin sellaisessa tutkimus- ja kehittämistyössä, jossa fuusiota käsitellään rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettävänä energialähteenä.

4 Jollei asiaa koskevista sovellettavista laeista muuta johdu, jos henkisen omaisuuden luoja kuuluu toimeenpanoviraston kautta käyttöön annettuun henkilöstöön ja työskentelee toisen sopimuspuolen toimeenpanovirastossa, niin:

(a) vastaanottava sopimuspuoli, sen toimeenpanovirasto tai sen henkilöstö on oikeutettu kaikkiin tällaiseen henkiseen omaisuuteen kohdistuviin oikeuksiin omalla alueellaan ja kolmansissa maissa; ja

(b) lähettävä sopimuspuoli, sen toimeenpanovirasto tai sen henkilöstö on oikeutettu kaikkiin tällaiseen henkiseen omaisuuteen kohdistuviin oikeuksiin omalla alueellaan.

5. Kumpikin sopimuspuoli toteuttaa tarvittavat toimet pyrkiäkseen yhteistyöhön tällaisten keksijöiden tai luojien kanssa, mukaan luettuna sen oman toimeenpanoviraston henkilöstö, joiden edellytetään panevan tämä sopimus täytäntöön, sanotun vaikuttamatta mahdollisiin sovellettavien lakien ja asetusten mukaisiin keksijöiden tai luojien oikeuksiin. Kumpikin sopimuspuoli varmistaa palkkioiden ja korvausten maksamisen tällaisille keksijöille tai luojille lakiensa ja asetustensa mukaisesti.

6. Sen estämättä, mitä 2–4 kohdassa määrätään, jos sopimuspuoli päättää olla käyttämättä oikeuttaan hakea suojaa henkiselle omaisuudelle missä tahansa maassa tai millä tahansa alueella, se ilmoittaa asiasta toiselle sopimuspuolelle, ja toinen sopimuspuoli voi silloin hakea tällaista suojaa.

20 artikla

Sopimuksen voimassaolon loppuminen tai sen irtisanominen

Sopimuspuolille tämän luvun perusteella siirretyt oikeudet ja niille asetetut velvollisuudet pysyvät voimassa sovellettavien lakien ja asetusten mukaisesti tämän sopimuksen voimassaolon lakattua tai sen irtisanomisen jälkeen.

6 luku
Loppumääräykset

21 artikla

Voimaantulo

Tämä sopimus tulee voimaan päivänä, jona sopimuspuolet vaihtavat diplomaattisia nootteja, joilla ne ilmoittavat toisilleen, että ne ovat saattaneet päätökseen sopimuksen voimaantulon kannalta tarpeelliset sisäiset menettelynsä.

22 artikla

Voimassaolo ja irtisanominen

1. Tämä sopimus on voimassa kymmenen vuoden ajan, ja sen voimassaolo jatkuu tämän jälkeen, ellei jompikumpi sopimuspuoli sano sopimusta irti kymmenvuotiskauden loppuessa tai koska tahansa sen jälkeen antamalla toiselle sopimuspuolelle kuusi kuukautta etukäteen kirjallisen ennakkoilmoituksen aikomuksestaan sanoa sopimus irti.

2. Tämä sopimus voidaan sanoa irti ennen sen voimassaolon loppumista ainoastaan kun:

   (a) molemmat sopimuspuolet sopivat asiasta;

   (b) ITER-sopimus sanotaan irti; tai

   (c) jompikumpi sopimuspuolista ei ole enää ITER-sopimuksen osapuoli.

3. Tämän sopimuksen voimassaolon päättyminen tai sen irtisanominen ei vaikuta sen perusteella tehtyjen järjestelyjen eikä 5 luvun noudattamisen johdosta syntyneiden erityisten oikeuksien tai velvoitteiden voimassaoloon tai kestoon.

23 artikla

Muuttaminen

Sopimuspuolet neuvottelevat toistensa kanssa jommankumman pyynnöstä siitä, muutetaanko sopimusta, ja ne voivat sopia muutoksesta. Tällainen muutos tulee voimaan päivänä, jona sopimuspuolet vaihtavat diplomaattisia nootteja, joilla ne ilmoittavat toisilleen, että ne ovat saattaneet päätökseen muutoksen voimaantulon kannalta tarpeelliset sisäiset menettelynsä.

24 artikla

Riitojen ratkaiseminen

Kaikki tämän sopimuksen tulkintaa tai täytäntöönpanoa koskevat kysymykset tai riidat ratkaistaan sopimuspuolten keskinäisillä neuvotteluilla.

25 artikla

Muiden ITER-sopimuspuolten osallistuminen

Jos jokin muu ITER-sopimuksen osapuoli ilmoittaa aikeestaan osallistua johonkin laajemman lähestymistavan toimien hankkeeseen, kyseinen hankejohtaja kuulee hankekomiteaa ja jättää johtoryhmälle ehdotuksen ehdoista ja edellytyksistä, joilla kyseinen sopimuspuoli voi osallistua tällaiseen hankkeeseen. Johtoryhmä päättää kyseisen sopimuspuolen osallistumisesta hankejohtajan ehdotuksesta ja voi tehdä tällaista osallistumista koskevia sopimuksia ja järjestelyjä kyseisen sopimuspuolen kanssa. Sopimuspuolten on kuitenkin hyväksyttävä asian sisäisten menettelyjensä mukaisesti.

26 artikla

Sopimuksen soveltaminen suhteessa Euratomiin

Euratomin perustamissopimuksen mukaisesti tätä sopimusta sovelletaan perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla alueilla. Perustamissopimuksen ja muiden asiaa koskevien sopimusten mukaisesti sitä sovelletaan myös Bulgarian tasavaltaan, Romaniaan ja Sveitsin valaliittoon, jotka osallistuvat Euratomin fuusio-ohjelmaan täysin assosioituneina kolmansina valtioina.

TÄMÄN VAKUUDEKSI Japanin hallituksen ja Euroopan atomienergiayhteisön asianmukaisesti valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty [*Brysselissä*] […] päivänä […] kuuta […] yhtenä englannin- ja japaninkielisenä kappaleena, jotka ovat molemmat yhtä todistusvoimaiset.

Euroopan atomienergiayhteisön puolesta

[Allekirjoittajan nimi]

Japanin hallituksen puolesta

[Allekirjoittajan nimi]

Liite I
IFMIF/EVEDA

1 artikla

Tavoite

1. Sopimuspuolet noudattavat tätä sopimusta samoin kuin omia lakejaan ja asetuksiaan toteuttaessaan teknisiä validointi- ja suunnittelutoimia, jäljempänä ’EVEDA’, tuottaakseen kansainväliselle fuusiomateriaalien säteilytyslaitokselle, jäljempänä ’IFMIF,’ yksityiskohtaisen, täydellisen ja täysin integroidun teknisen suunnitelman sekä kaikki tiedot, joiden pohjalta voidaan tulevaisuudessa tehdä päätöksiä IFMIFin rakentamisesta, toiminnasta, käytöstä ja käytöstä poistamisesta. Sopimuspuolet myös validoivat kunkin IFMIFin alijärjestelmän toiminnan jatkuvuuden ja vakauden.

2. Tällaiset suunnittelutiedot esitetään lopullisessa suunnitteluraportissa, jonka johtoryhmä hyväksyy hankejohtajan ehdotuksesta hankekomitean kuulemisen jälkeen. Tiedot annetaan käytettäväksi kullekin sopimuspuolelle, joka voi käyttää niitä joko osana kansainvälistä yhteistyöohjelmaa tai omassa kotimaisessa ohjelmassaan.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tämän liitteen 1 artiklassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi suoritetaan seuraavat tehtävät:

   (a) IFMIFin tekninen suunnittelu, johon kuuluu:

      (i) IFMIFin täydellinen kuvaus, mukaan luettuina sen kolme tärkeintä alijärjestelmää (kiihdyttimet, kohtiolaitos ja testilaitos), rakennukset, mukaan luettuina kuumakammiot säteilytyksen jälkeen tehtäviä kokeita varten sekä apujärjestelmät ja turvajärjestelmät;

      (ii) yksityiskohtaiset piirustukset komponenteista, alijärjestelmistä ja rakennuksista, jolloin erityistä huomiota kiinnitetään niiden rajapintoihin ja integraatioon;

      (iii) suunnitteluaikataulu toimitusten, rakentamisen, kokoonpanon, testien ja käyttöönoton eri vaiheita varten sekä vastaava suunnitelma henkilöstö- ja rahoitustarpeita varten; ja

      (iv) tekniset eritelmät komponenteille, jotta voidaan järjestää tarjouskilpailuja rakentamisen alussa tarvittaville tarvikkeille.

   (b) IFMIFin sijoituspaikkaa koskevien vaatimusten selvittäminen ja tarvittavien turvallisuus- ja ympäristöanalyysien suorituskyky;

(c) ohjelman ehdottaminen ja vastaavat kustannuksia, henkilöstöä ja aikataulua koskevat arviot laitoksen toimintaa, käyttöä ja käytöstäpoistoa varten; ja

(d) a–c alakohdassa kuvattujen toimien suoritukseen tarvittavan tutkimus- ja kehittämistyön validointi, mukaan luettuna:

(i) toisen kiihdyttimen matalaenergisen osan prototyypin ja ensimmäisen korkeaenergisen osaston, mukaan luettuna sen radiotaajuusvoimanlähteet, generaattorit ja niiden lisälaitteet, suunnittelu, rakentaminen ja kokoaminen sekä niiden integroitu neutronisuihkun testaus;

(ii) mittakaavamallien suunnittelu, valmistus ja testaus kohtiolaitoksen ja testauslaitoksen teknisen toteutettavuuden varmistamiseksi; ja

(iii) niiden rakennusten rakentaminen, joihin kiihdytinprototyyppi ja sen lisäjärjestelmät sijoitetaan.

2. Edellä 1 kohdassa esitettyjen tehtävien toteutus määritellään tarkemmin hankesuunnitelmassa ja työohjelmissa.

3 artikla

Laitoksen sijoituspaikka

IFMIF/EVEDAn sijoituspaikka on Rokkasho Aomorin prefektuurissa.

4 artikla

Varat

Sopimuspuolet asettavat käytettäväksi *[Brysselin]* yhteisessä julistuksessa ja siihen liittyvissä asiakirjoissa tarkoitetut IFMIF/EVEDA:n toteutukseen tarvittavat varat.

5 artikla

Kesto

IFMIF/EVEDA:n kesto on kuusi vuotta, ja sitä voidaan pidentää johtoryhmän päätöksellä.

6 artikla

Kiihdytinkomponenttien omistus

Sen estämättä, mitä tämän sopimuksen 14 artiklan 3 kohdassa määrätään, eurooppalaisella toimeenpanovirastolla säilyy omistusoikeus tässä artiklassa määriteltyihin seuraaviin kiihdytinprototyypin komponentteihin, jotka se antaa luontaissuorituksena sopimuspuolten käyttöön; se vastaa myös näiden komponenttien laivauksesta takaisin sen jälkeen kun kiihdytinprototyyppi on purettu:

(a) injektori;

(b) radiotaajuusvoimanlähteet, generaattorit ja niiden lisälaitteet; ja

(c) ohjausjärjestelmä.

Liite II
IFERC

1 artikla

Tavoite

Sopimuspuolet noudattavat tätä sopimusta samoin kuin omia lakejaan ja asetuksiaan toteuttaessaan tutkimus- ja kehittämistoimia IFERCissä päämääränään myötävaikuttaa ITER-hankkeeseen ja edistää voimantuotantoon tarkoitetun demonstraatioreaktorin, jäljempänä ’DEMO’, toteuttamista mahdollisimman nopeasti.

2 artikla

Soveltamisala

Tämän liitteen 1 artiklassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi suoritetaan seuraavat tehtävät:

(a) DEMOn suunnittelun, tutkimuksen ja kehittämisen koordinointikeskuksen toimet, joiden tavoitteena on vahvistaa yhteinen perusta DEMOn suunnittelulle, mukaan luettuina:

  (i) seminaarien ja muiden kokousten järjestäminen;

  (ii) tieteellisten ja teknisten tietojen hankkiminen ja vaihto;

  (iii) DEMOn käsitteellinen suunnittelutoiminta; ja

  (iv) DEMOn teknologioiden tutkimus- ja kehittämistoiminta;

(b) tietokonesimulaatiokeskuksen toimet, mukaan luettuina supertietokoneen hankkiminen ja käyttö suuren mittakaavan simulaatiotoimia varten fuusioplasmoja koskevan kokeellisen datan analysoimiseksi, ITERin toimintaskenaarioiden valmistelemiseksi, ITER-laitosten suorituskyvyn ennustamiseksi ja DEMOn suunnitteluun osallistumiseksi; ja

(c) ITERin etäkoekeskuksen toimet, joilla helpotetaan tutkijoiden osallistumista ITER-kokeisiin, mukaan luettuna liitteessä III olevan 1 artiklan mukaisesti sellaisten etäkoetekniikoiden kehittäminen tokamak-plasmojen polttamiseen, joita testataan olemassa olevilla laitteilla, kuten kehittynyt suprajohtava tokamak.

3 artikla

Laitoksen sijoituspaikka

IFERCin sijoituspaikka on Rokkasho Aomorin prefektuurissa.

4 artikla

Varat

Sopimuspuolet asettavat käytettäväksi [*Brysselin*] yhteisessä julistuksessa ja siihen liittyvissä asiakirjoissa tarkoitetut IFERC-toimien toteutukseen tarvittavat varat.

5 artikla

Kesto

IFERC-toimien kesto on kymmenen vuotta, ja sitä voidaan pidentää johtoryhmän päätöksellä.

6 artikla

Supertietokonejärjestelmien luovutusta koskevat yksityiskohdat ja omistusoikeuden mahdollinen siirto

Sen estämättä, mitä tämän sopimuksen 14 artiklan 3 kohdassa määrätään, supertietokonejärjestelmien luovutusta koskevista yksityiskohdista ja omistusoikeuden mahdollisesta siirrosta määrää johtoryhmä hankesuunnitelman mukaisesti.

Liite III
Satelliittitokamak-ohjelma

1 artikla

Tavoite

1. Sopimuspuolet noudattavat tätä sopimusta samoin kuin omia lakejaan ja asetuksiaan ja toteuttavat satelliittitokamak-ohjelman, jäljempänä ’satelliittitokamak-ohjelma’. Ohjelmaan kuuluu:

   (a) osallistuminen Japanin toimeenpanoviraston omistaman kokeellisen tokamak-laitteiston kehittämiseen edistyneeksi suprajohtavaksi tokamakiksi, jäljempänä ’edistynyt suprajohtava tokamak’; ja

   (b) osallistuminen sen käyttöön, minkä tarkoituksena on tukea ITERin käyttöä ja DEMOn kehittämiseksi tehtävää tutkimusta tutkimalla keskeisiä ITERiä ja DEMOa koskevia fysiikan kysymyksiä.

2. Kehittynyt suprajohtava tokamak rakennetaan ja sitä käytetään satelliittitokamak-ohjelman ja Japanin kansallisen ohjelman puitteissa. Kehittyneen suprajohtavan tokamakin käyttömahdollisuudet jaetaan tasan kansallisen ohjelman ja satelliittitokamak-ohjelman kesken.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tämän liitteen 1 artiklassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi suoritetaan seuraavat tehtävät:

   (a) rakennusvaihe: osien ja järjestelmien suunnittelu ja valmistus sekä kehittyneen suprajohtavan tokamakin kokoonpano; ja

   (b) käyttövaihe: satelliittitokamak-ohjelman kokeiden suunnittelu ja suoritus.

2. Edellä 1 kohdassa esitettyjen tehtävien toteutus määritellään tarkemmin hankesuunnitelmassa ja työohjelmissa seuraavalta pohjalta:

   (a) Japanin toimeenpanovirasto laatii käsitteellisen suunnitteluraportin, jossa on niiden osien toiminnalliset eritelmät, joita sopimuspuolet toimittavat satelliitti tokamak-ohjelman täytäntöönpanoa varten. Sopimuspuolet tarkistavat ja hyväksyvät raportin;

   (b) Kumpikin toimeenpanovirasto suunnittelee yksityiskohtaisesti ne osat, jotka se toimittaa luontaissuorituksena;

   (c) Japanin toimeenpanovirasto vastaa kehittyneen suprajohtavan tokamakin osien integroinnista sekä laitteen yleisestä kokoonpanosta ja toiminnasta; ja

(d) Euratomilla on oikeus osallistua kehittyneen suprajohtavan tokamakin käyttöön tasavertaiselta pohjalta.

3 artikla

Laitoksen sijoituspaikka

Satelliittitokamak-ohjelman laitosten sijoituspaikka on Naka Ibarakin prefektuurissa.

4 artikla

Varat

Sopimuspuolet asettavat käytettäväksi [*Brysselin*] yhteisessä julistuksessa ja siihen liittyvissä asiakirjoissa tarkoitetut satelliittitokamak-ohjelman toteutukseen tarvittavat varat.

5 artikla

Kesto

Satelliittitokamak-ohjelman kesto on kymmenen vuotta, johon sisältyy kolme vuotta käyttöönottoon ja käyttöön. Ohjelmaa voidaan jatkaa johtoryhmän päätöksellä.